

USG 13. i 20. tygodnia ciąży

Badania pod kątem obecności wad fizycznych

Treść

Co może być przedmiotem badań?	2
Czym jest USG 13. i 20. tygodnia ciąży?	4
Czy poddać się badaniom: to Ty sama o tym decydujesz	6
Rozmowa o tym, czy poddać się przesiewowym badaniom prenatalnym: konsultacje	7
Jak przebiega badanie USG?	8
Wynik	9
Czy przeprowadzić kolejne badania kontrolne?	11
Koszty i opłaty	13
Więcej informacji o przesiewowych badaniach prenatalnych. ..	14
Co dzieje się z Twoimi danymi?	16

Co może być przedmiotem badań?

Jesteś w ciąży. Możesz zlecić zbadanie tego, czy Twoje dziecko cierpi na jakieś zaburzenia lub wady fizyczne. Nazywamy to przesiewowym badaniem prenatalnym.

Istnieją dwa rodzaje przesiewowych badań prenatalnych:

1. Badania pod kątem obecności zespołu Downa, zespołu Edwardsa i zespołu Patau: test NIPT.
2. Badania pod kątem obecności wad fizycznych: USG 13. i 20. tygodnia ciąży

To Ty sama decydujesz o tym, czy chcesz poddać się badaniom.

NIPT

Badania pod kątem obecności zespołu Downa, Edwardsa i Patau + wybór, czy przeprowadzić przesiewowe badania prenatalne w kierunku wyników współistniejących.

USG 13. tygodnia ciąży

Badanie pod kątem obecności wad fizycznych u dziecka na wczesnym etapie ciąży.

USG 20. tygodnia ciąży

Badania pod kątem obecności wad fizycznych u dziecka (prawie) w połowie ciąży.

Za świadczeniodawcę opieki położniczej rozumiemy zazwyczaj Twoją położną lub ginekologa. Może to być również inny świadczeniodawca, np. technik USG albo pielęgniarka.

Niniejsza broszura dotyczy badań pod kątem obecności wad fizycznych. Inna nazwa to strukturalne badania ultrasonograficzne. Istnieje również broszura dotycząca badań pod kątem obecności zespołu Downa, Edwardsa i Patau.

Czym są wady fizyczne?

Wada fizyczna oznacza, że jakaś część ciała dziecka wygląda inaczej niż powinna.

Przykładami wad fizycznych są rozszczep kręgosłupa, rozszczep czaszki, wodogłowie, wady serca, przepuklina przeponowa, przepuklina jamy brzusznej, wady nerek albo wady kostne.

Dokonywanie wyboru

Jeśli jesteś w ciąży, skontaktuj się ze świadczeniodawcą opieki położniczej. Podczas pierwszej wizyty zostaniesz zapytana o to, czy chciałabyś dowiedzieć się więcej o badaniach pod kątem obecności wad fizycznych. Istnieją wówczas dwie możliwości:

1. Nie chcesz o niczym wiedzieć. Nie otrzymasz wówczas żadnych informacji ani nie zostaniesz poddana badaniom.

2. Chcesz się czegoś na ten temat dowiedzieć. Wówczas odbędziesz obszerną rozmowę na temat badań pod kątem obecności wad fizycznych oraz badań pod kątem obecności zespołu Downa, Edwardsa i Patau. Po tej rozmowie zdecydujesz, czego sama chcesz:
  - żadnych przesiewowych badań prenatalnych,
  - badanie pod kątem obecności wad fizycznych albo badanie pod kątem obecności zespołu Downa, Edwardsa i Patau,
  - albo oba badania.

Czy decydujesz się na rozmowę na temat USG 13. i 20. tygodnia ciąży?

Wskazówka: zapoznaj się z treścią strony www.pns.nl zanim udasz się na rozmowę dotyczącą badań. Możesz wówczas wcześniej coś więcej o nich poczytać. Na tej stronie znajdziesz również filmik instruktażowy wyjaśniający przebieg badań. Czy masz pytania? Zadaż je podczas rozmowy.

Czym jest USG 13. i 20. tygodnia ciąży?

USG 13. i 20. tygodnia ciąży jest badaniem lekarskim. Osoba przeprowadzająca badanie nazywana jest technikiem USG. W obu badaniach przesiewowych USG technik USG sprawdza za pomocą ultrasonografu, czy dziecko nie ma wad fizycznych.

Technik USG sprawdza również płyn owodniowy i wymiary dziecka. Technik USG musi przekazać Tobie wszystko, co zauważył. Nie możesz zatem wykonać częściowego badania USG. Badania USG nie niosą żadnego ryzyka dla matki i dziecka.

Kiedy przeprowadza się badanie 13. tygodnia ciąży?

Można wykonać badanie USG 13. tygodnia ciąży od 12+3 do 14+3 tygodnia ciąży. A zatem od dwunastu tygodni i trzech dni do czternastu tygodni i trzech dni włącznie.

Kiedy przeprowadza się badanie USG 20. tygodnia ciąży?

Badanie USG 20. tygodnia ciąży można wykonać od 18. do 21. tygodnia ciąży. A zatem do 21. tygodnia i 0. dnia ciąży. Zaleca się wykonanie badania USG w 19. tygodniu ciąży. A zatem od 19. tygodnia i 0. dnia do 19. tygodnia i 6. dnia ciąży włącznie.

Badania naukowe w przedmiocie badania USG 13. tygodnia ciąży.

W Holandii można zdecydować się na badanie USG 13. tygodnia ciąży tylko wtedy, gdy bierze się udział w badaniach naukowych IMITAS. Badania te analizują aspekty pozytywne i negatywne badania USG 13. tygodnia ciąży. Z jednej strony dobrze jest już na wczesnym etapie ciąży dowiedzieć się, czy dziecko ma poważną wadę fizyczną. Wówczas ma się więcej czasu na przeprowadzenie dodatkowych badań i podjęcie decyzji, co zrobić z wynikami. Z drugiej jednak strony wczesne badanie USG może również wywołać dodatkowy niepokój i niepewność. Udział w badaniach naukowych oznacza, że naukowcy mogą wykorzystywać Twoje dane. Podpisujesz w tym celu formularz, w którym wyrażasz na to zgodę. Czy chcesz dowiedzieć się więcej na temat badań albo tego, co dzieje się z Twoimi danymi? Wejdź na stronę www.pns.nl.

Czym badanie USG 13. tygodnia ciąży różni się od badania USG 20. tygodnia ciąży?

Badania USG 13. i 20. tygodnia ciąży są bardzo podobne. W obu badaniach technik USG sprawdza za pomocą ultrasonografu, czy dziecko nie ma wad fizycznych. Na czym polegają różnice?

Badanie USG 13. tygodnia ciąży

- Wczesny etap ciąży. Dziecko jest mniejsze i słabiej rozwinięte.
- Widoczne są pewne (poważne) wady. Jeśli wymagane są dalsze badania kontrolne, będziesz mieć więcej czasu na podjęcie decyzji, co zrobić z wynikami.

- Technik USG nie sprawdza, czy dziecko jest chłopcem czy dziewczynką.

Badanie USG 20. tygodnia ciąży

- Późniejszy etap ciąży. Dziecko jest większe.
- Widoczne jest więcej szczegółów. Jeśli konieczne jest przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych, będziesz miała mniej czasu na podjęcie decyzji, co zrobić z wynikami.
- Technik USG zazwyczaj może ustalić, czy dziecko jest chłopcem, czy dziewczynką. Udzieli Tobie tej informacji tylko wtedy, gdy sama go o to zapytasz.

Test NIPT a badanie USG 13. tygodnia ciąży

Podobnie jak badanie USG, test NIPT jest badaniem, które można wykonać na wczesnym etapie ciąży. Należy wiedzieć, że test NIPT i badanie USG 13. tygodnia ciąży to dwa różne badania mające na celu wykrycie różnych zaburzeń i wad. Badania te nie zastępują się wzajemnie:

- test NIPT jest badaniem pod kątem obecności zespołu Downa, Edwardsa i Pataua, które są zaburzeniami chromosomalnymi.
- badanie USG nie jest do tego przeznaczone: jest to badanie pod kątem obecności wad fizycznych.

Technik USG może jednak niekiedy zauważyć nieprawidłowości, które występują częściej u dziecka z zaburzeniem chromosomalnym (albo inną chorobą genetyczną). Wówczas możesz zdecydować się na dalsze badania kontrolne w Ośrodku Diagnostyki Prenatalnej, które jest oddziałem podlegającym szpitalom akademickim. Jeśli chcesz sprawdzić, czy Twoje dziecko ma zespół Downa, Edwardsa albo Pataua, wybierz test NIPT.

Czy przy planowaniu badania USG 13. tygodnia ciąży należy liczyć się z testem NIPT?

Test NIPT można wykonać począwszy od 11. tygodnia ciąży. W badaniu USG 13. tygodnia ciąży można wziąć udział pomiędzy 12. tygodniem i 3. dniem a 14. tygodniem i 3. dniem ciąży. Test NIPT można wykonać przed badaniem USG 13. tygodnia ciąży. Ostatecznie sama ustalasz kolejność.

Czy poddać się badaniom: to Ty sama o tym decydujesz

Badania USG 13. i 20. tygodnia ciąży nie są obowiązkowe. Ty sama decydujesz, czy chcesz poddać się badaniom pod kątem obecności wad fizycznych i co zrobisz z wynikami. Możesz również wstrzymać przeprowadzenie badań w dowolnym momencie.

Kiedy bierzesz udział w badaniach przesiewowych USG 13. i 20. tygodnia ciąży, technik USG u większości dzieci nie zauważy żadnych wad fizycznych. Wynik badania USG może Cię wówczas uspokoić. Wynik może Cię jednak również zaniepokoić. Albo przestraszyć. Ważne jest zatem, aby dokładnie przemyśleć, czy chcesz poddać się badaniom pod kątem obecności wad fizycznych.

Wyniki badania USG mogą oznaczać, że będziesz zmuszona dokonać trudnych wyborów. Twoje dziecko może bowiem mieć wadę fizyczną. Zwykle szpital nie jest w stanie wyleczyć podobnych wad. Niekiedy jednak tak, np. przy niektórych wadach serca. Nie zawsze jest to z góry jasne. Ponadto technik USG nie widzi wszystkich wad podczas badania USG.

Poniższe pytania mogą pomóc Tobie podjąć decyzję dotyczącą tego, czy chcesz poddać się badaniom pod kątem obecności wad fizycznych.

- Jak dużo chcesz wiedzieć o swoim dziecku przed jego narodzinami?
- Wynik badania USG może wskazywać, że Twoje dziecko prawdopodobnie ma wadę fizyczną. Czy chcesz wówczas poddać się dalszym badaniom kontrolnym, czy też nie?
- Wynik badania kontrolnego może wskazywać, że Twoje dziecko rzeczywiście ma wadę fizyczną. Jak się do tego przygotujesz? Niekiedy ważne jest, aby poród odbył się w specjalnym szpitalu.
- Co oznaczałoby dla Ciebie ewentualne przerwanie ciąży, jeśli Twoje dziecko cierpi na poważną wadę fizyczną?

Pomoc w dokonaniu wyboru

Poniższe sugestie mogą pomóc Tobie w dokonaniu wyboru:

- Wypełnij kwestionariusz na stronie www.pns.nl. Ten kwestionariusz daje Ci wgląd we własne myśli i uczucia.
- Porozmawiaj o tym ze swoim partnerem lub z innymi osobami
- Zadaj pytania Twojemu świadczeniodawcy opieki położniczej przy najbliższej rozmowie.

Rozmowa o tym, czy poddać się przesiewowym badaniom prenatalnym: konsultacje

Czy podczas pierwszej wizyty u świadczeniodawcy opieki położniczej wspomniałaś, że chciałabyś dowiedzieć się więcej o badaniach pod kątem obecności wad fizycznych? Wówczas przeprowadzona zostanie z Tobą rozmowa na ten temat.

Rozmowa ze świadczeniodawcą opieki położniczej zwana jest również konsultacją [counseling]. Osoba, z którą rozmawiasz, zwie się konsultantem. Podczas rozmowy możesz także zadawać pytania.

Przyjdź z osobą towarzyszącą

Dwie osoby usłyszą więcej niż jedna. Przyprawdź zatem ze sobą kogoś na rozmowę. Może to być Twój partner, przyjaciółka lub jedno z Twoich rodziców. Nie przyprawdziej więcej niż jednej osoby. Nie przychodź z dziećmi. Wówczas będziesz mogła spokojnie przeprowadzić tę rozmowę.

Sama dokonujesz wyboru

Po rozmowie to Ty sama decydujesz, czy chcesz poddać się badaniom pod kątem obecności wad fizycznych. Czy nadal masz wątpliwości? Wówczas możesz ponownie porozmawiać ze swoim świadczeniodawcą opieki położniczej. Dzięki tej rozmowie uzyskasz więcej jasności. Czy wiesz, że chcesz poddać się badaniom pod kątem obecności wad fizycznych? Wówczas natychmiast ustalasz termin badania.

Jak przebiega badanie USG?

Tylko specjalnie przeszkoleni technicy USG mogą wykonywać badania USG 13. i 20. tygodnia ciąży. Dlatego zwykle musisz udać się do oddzielnego ośrodka USG w celu przeprowadzenia tych badań. Niekiedy Twój własny świadczeniodawca opieki położniczy może wykonać badanie USG.

Badanie USG trwa około 30 minut. Technik USG poświęca czas, aby dobrze przyjrzeć się Twojemu dziecku. Zwykle badanie USG odbywa się odbrzuszenie:

- Kiedy technik USG przystąpi do badania USG, będziesz leżeć na plecach. Odstonisz brzuch. Na brzuch naniesiony zostanie żel. Niekiedy odczuwa się chłód.
- Technik USG przesuwając głowicę USG po brzuchu. Teraz technik USG może dokładnie obejrzeć Twoje dziecko. Zwykle oglądasz ten sam obraz na ekranie.

Badania USG 13. i 20. tygodnia ciąży są niebolesne. Twoje dziecko nie odczuje niczego w trakcie badania USG. Badanie nie stwarza zagrożenia dla Ciebie ani Twojego dziecka.

Technik USG musi się dobrze skoncentrować podczas przeprowadzania badania USG. Sama też prawdopodobnie nie chcesz, aby ktokolwiek Cię rozpraszał. Przyprawdź zatem jak najmniej innych osób, nie więcej niż jedną. Nie przyprawdź dzieci.

USG dopochwowe

Czasami technik USG nie widzi wszystkiego dobrze. Na przykład, jeśli kobieta ma nieco wyższą wagę, jeśli na brzuchu jest blizna lub jeśli dziecko położone jest w nieprawidłowej pozycji. Technik USG może wówczas zaproponować dopochwowe badanie USG. Wykona je natychmiast. Jeśli nie chcesz dopochwowego badania USG, możesz odmówić.

Wynik

Natychmiast po wykonaniu badania USG otrzymasz wynik dotyczący wad fizycznych. Co oznaczają wyniki? Czy badania USG dają pewność?

Wynik nie daje pewności

- Niekiedy technik USG widzi coś, co może oznaczać wadę. W przypadku badania USG 13. tygodnia ciąży staje się tak u około pięciu na 100 kobiet w ciąży (opiera się to na badaniach międzynarodowych: stanowi to przedmiot dalszych badań naukowych). W przypadku badania USG 20. tygodnia ciąży technik USG widzi coś, co może wskazywać na wadę u około pięciu na 100 kobiet w ciąży.
- Czy technik USG zauważył coś, co mogłoby być wadą? Nie zawsze jest wówczas jasne, czy stanowi to rzeczywiście wadę. A jeśli tak, to jak poważną i co oznacza ona dla Twojego dziecka. Z tego powodu zawsze zaproponowane zostaną Tobie dalsze badania kontrolne.
- Technik USG nie widzi wszystkich wad w badaniach USG 13. i 20. tygodnia ciąży. Oznacza to, że Twoje dziecko może nadal mieć wadę, nawet jeśli wynik badania USG jest prawidłowy.

Prawdopodobieństwo 5 na 100

W 5 na 100 ciąż występują czynniki wskazujące na obecność wad.
W 95 na 100 ciąż brak jest czynników wskazujących na obecność wad.

Badania naukowe w przedmiocie badania USG 13. tygodnia ciąży

Badanie USG 13. tygodnia ciąży stanowi przedmiot badań naukowych. Naukowcy chcą wiedzieć między innymi, jak często technik USG zauważa coś, co może wskazywać na wadę. W oparciu o międzynarodowe badania naukowe zakładamy obecnie, że dzieje się tak u około pięciu na 100 kobiet w ciąży. Ale być może ta liczba okaże się nieco wyższa lub niższa.

Wyniki badania USG 13. tygodnia ciąży

Możesz otrzymać następujące wyniki:

Brak czynników wskazujących na obecność wad.

Jest to wynik u około 95 na 100 kobiet w ciąży (są to dane szacunkowe, zapoznaj się z tekstem w ramce na poprzedniej stronie).

Przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych nie jest konieczne.

Technik USG zbadał dziecko, ale nie wszystko było prawidłowo widoczne. Nie znaczy to, że coś z Twoim dzieckiem jest nie tak. Może być tak, że Twoje dziecko nie jest dobrze widoczne w Twoim brzuchu. U kobiet o wyższej wadze wykonanie badania USG jest trudniejsze.

Przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych nie jest konieczne. Czy decydujesz się na badanie USG 20. tygodnia ciąży? Wówczas technik USG może ponownie obejrzeć płód.

Istnieją czynniki wskazujące na obecność wad.

Otrzymasz taki wynik, gdy technik USG zauważy coś nieprawidłowego lub jeśli ma wątpliwości. Należy koniecznie przeprowadzić dalsze badania kontrolne, aby móc ustalić, co dokładnie dolega Twojemu dziecku. I co to dla Ciebie i Twojego dziecka oznacza.

Możesz zdecydować się na dalsze badanie kontrolne w Ośrodku Diagnostyki Prenatalnej. Jest to oddział podlegający szpitalom akademickim. To Ty sama podejmujesz decyzję o tym, czy chcesz poddać się dalszym badaniom kontrolnym.

Wyniki badania USG 20. tygodnia ciąży

Możesz otrzymać następujące wyniki:

Brak czynników wskazujących na obecność wad.

To wynik u 95 na 100 kobiet w ciąży.

Przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych nie jest konieczne.

Technik USG chce wykonać jeszcze jedno badanie USG.

Otrzymasz taki wynik, gdy technik USG nie będzie w stanie dobrze obejrzeć Twojego dziecka. Nie musi to koniecznie oznaczać, że z Twoim dzieckiem jest coś nie tak.

Może się tak zdarzyć, jeśli Twoje dziecko nie jest wyraźnie widoczne w twoim brzuchu.

Czy technik USG ma wątpliwości? Wówczas zapyta Cię, czy zechciałabyś powrócić na jeszcze jedno badanie. Badanie USG zostanie wówczas ponownie przeprowadzone.

Zauważono coś nieprawidłowego. Aby mieć pewność, konieczne jest przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych.

Otrzymasz taki wynik, gdy technik USG zauważy coś nieprawidłowego. Konieczne jest przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych w celu ustalenia, co dokładnie dolega Twojemu dziecku. I co to dla Ciebie i Twojego dziecka oznacza.

Możesz zdecydować się na przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych w Ośrodku Diagnostyki Prenatalnej. To oddział podlegający szpitalom akademickim. Ty sama decydujesz, czy chcesz poddać się dalszym badaniom kontrolnym.

Zauważono coś nieprawidłowego. Przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych nie jest konieczne.

Otrzymasz taki wynik, gdy technik USG zauważy coś, co nie jest zbyt groźne. Coś, co zwykle zanika samoistnie.

W późniejszym okresie ciąży przeprowadzone zostanie kolejne badanie USG. Wówczas technik USG sprawdzi, czy rzeczywiście nieprawidłowość ta zniknęła.

Czy przeprowadzić kolejne badania kontrolne?

Czy technik USG zauważył oznaki wad? Czy konieczne jest przeprowadzenie dalszych badań kontrolnych, aby móc uzyskać większą jasność? Wówczas technik USG, położnik lub ginekolog powiedzą Tobie, jakie badanie kontrolne można przeprowadzić.

To Ty sama podejmujesz decyzję o tym, czy chcesz poddać się badaniom kontrolnym. Możesz nie robić nic. Czy decydujesz się na dalsze badania kontrolne? Wówczas możesz sama zdecydować, co zrobić z wynikami tych badań.

Na czym polegają dalsze badania kontrolne?

Podczas badań kontrolnych zwykle przeprowadzone zostaną obszerne badania USG w specjalistycznym szpitalu. Niekiedy lekarz zaproponuje również inne badania:

- Badanie krwi.
- Badanie biopsji kosmówki. Lekarz pobiera wycinek łożyska i bada go. Jest to możliwe po 11. tygodniach ciąży.
- Amniopunkcja. Lekarz pobiera trochę płynu owodniowego i bada go. Jest to możliwe po 15. tygodniach ciąży.

Po tych dalszych badaniach kontrolnych uzyskasz pewność, czy Twoje dziecko cierpi na jakąś wadę. Cechą negatywną biopsji kosmówki i amniopunkcji jest niewielkie ryzyko poronienia z powodu przeprowadzanego badania.

Dzieje się tak u dwóch na 1000 kobiet.

Wyniki badań kontrolnych

To lekarz przekaze Tobie wyniki badań kontrolnych. Może to oznaczać, że brak jest nieprawidłowości. Istnieje jednak prawdopodobieństwo tego, że badanie wykaże wadę fizyczną u Twojego dziecka. Ta wiadomość może Cię zaniepokoić lub zasmucić. Prawdopodobnie będziesz mieć wiele pytań. Dlatego też szybko odbędziesz rozmowę z jednym lub kilkoma lekarzami, na przykład ginekologiem, genetykiem klinicznym lub pediatrą. To, z kim przeprowadzisz rozmowę, może się różnić. Jest to zależne od wykrytej nieprawidłowości.

Szerokie wsparcie

Podczas rozmowy jeden lub kilku lekarzy będzie obecnych, aby Tobie pomóc i udzielić więcej informacji. Uzyskasz następujące informacje:

- Jak mogłoby wyglądać życie Twojego dziecka.
- Jakie konsekwencje ta wada ponosi dla Ciebie i Twojego dziecka.
- Czy wadę Twojego dziecka można leczyć.
- Gdzie można znaleźć więcej informacji na temat tej wady. Strona 25 tej broszury zawiera listę najważniejszych organizacji i stron internetowych, na których można znaleźć więcej informacji.

W trakcie rozmowy Ty i Twój partner możecie oczywiście zadać wszystkie swe pytania.

Pomoc w podjęciu decyzji o tym, co zrobić z wynikami

Często po rozmowie musisz dokonać trudnego wyboru. Zmuszona jesteś bowiem podjąć decyzję o tym, co zrobić z wynikami. Otrzymasz pomoc od ekspertów z Ośrodka Diagnostyki Prenatalnej. Jakiego wyboru można dokonać?

- Możesz pozostać w ciąży i urodzić dziecko. Możesz zacząć przygotowywać się do przybycia dziecka z zaburzeniem lub wadą. Możesz również zorganizować dodatkową opiekę nad ciążą i porodem.
- W przypadku niektórych wad dziecko może umrzeć w czasie ciąży lub podczas porodu, albo też zaraz po. Poprowadzi Cię w tym świadczeniodawca pomocy położniczej.
- Możesz zdecydować się na przerwanie ciąży. Dziecko wówczas umrze. Porozmawiaj o tym ze swoją położną, ginekologiem, pediatrą lub genetykiem klinicznym. Zadaj im wszystkie swoje pytania. Możesz także porozmawiać z innym ekspertem. Może to być na przykład pracownik socjalny. Czy decydujesz się na usunięcie ciąży? Jest to wówczas możliwe do 24 tygodnia ciąży.

Często trudno jest dokonać wyboru. Dlatego możesz zadać wszystkie pytania swojemu świadczeniodawcy opieki położniczej. Albo innym lekarzom, którzy również byli obecni przy rozmowie dotyczącej wyników.

Niezależnie od wyniku, porozmawiaj z kimś o tym. Z partnerem, położną, pracownikiem socjalnym, psychologiem, ginekologiem lub lekarzem rodzinnym.

Koszty i opłaty

Jakie są koszty badań? Czy ubezpieczenie zwraca te koszty? Za badanie USG 13. i USG 20. tygodnia ciąży nie ponosisz żadnych opłat.

Koszty konsultacji

Twój ubezpieczyciel zdrowotny pokrywa koszty konsultacji. Konsultacja stanowi obszerną rozmowę na temat badań pod kątem wad fizycznych. Sama nie płacisz nic. Nie ponosisz również opłat własnego ryzyka.

Koszty badania USG 13. tygodnia ciąży.

Jeśli korzystasz z opieki zdrowotnej w Holandii, za badanie USG 13. tygodnia ciąży nie ponosisz żadnych opłat. Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę www.pns.nl.

Koszty badania USG 20. tygodnia ciąży.

Badanie USG 20. tygodnia ciąży jest ujęte w podstawowym pakiecie Twojego ubezpieczenia zdrowotnego. Zwykle nie ponosisz żadnych opłat za badanie USG 20. tygodnia ciąży, nie ponosisz również opłat własnego ryzyka. Jeśli Twój świadczeniodawca opieki położniczej nie podpisał umowy z Twoim ubezpieczycielem, nie zawsze otrzymasz (w pełni) zwrot kosztów badania USG. Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę www.pns.nl.

Koszty dalszych badań kontrolnych

Czy technik USG zauważył wady w badaniu USG 13. lub 20. tygodnia ciąży? Wówczas możesz zdecydować się na dalsze badania kontrolne. Twoje ubezpieczenie zdrowotne pokryje ich koszty. Opieka ta jest objęta podstawowym pakietem ubezpieczenia zdrowotnego. Zwykle opłacasz jednak najpierw kwotę własnego ryzyka. Zapytaj o to Twojego ubezpieczyciela zdrowotnego. Ekspert z Ośrodka Diagnostyki Prenatalnej również udzieli Tobie więcej informacji.

Warunki ubezpieczycieli zdrowotnych mogą się znacznie od siebie różnić. Należy zatem pamiętać, że koszty nie zawsze są (w pełni) zwracane. Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę www.pns.nl.

Więcej informacji o przesiewowych badaniach prenatalnych.

Istnieją różne organizacje, strony internetowe i broszury, gdzie można uzyskać więcej informacji. Nie tylko na temat Twojej ciąży, ale także na temat różnych wad i zaburzeń.

Internet

www.pns.nl zawiera informacje o badaniach przeprowadzanych podczas ciąży i po ciąży (przesiewowe badania prenatalne i postnatalne).

Istnieją jeszcze inne strony internetowe, na których można znaleźć informacje na temat badań w czasie ciąży, a mianowicie:

www.erfelijkheid.nl

www.deverloeskundige.nl

www.thuisarts.nl

www.degynaecoloog.nl

www.13wekenecho.org (informacje o badaniach naukowych IMITAS)

VSOP

VSOP jest stowarzyszeniem, w którym współpracuje 90 organizacji pacjentów. VSOP jest zaangażowany w dbanie o ich wspólne interesy. VSOP wpływa na politykę, stymuluje badania i uświadamia lekarzom i innym osobom występowanie rzadkich chorób. Sprawdź stronę www.vsop.nl.

Erfocentrum

Erfocentrum udziela informacji o chorobach genetycznych. Możesz zajrzeć na strony www.erfelijkheid.nl i www.zwangerwijzer.nl.

Informacje o specyficznych wadach

- Życie z mózgowym porażeniem dziecięcym [MPD, nazwa łacińska brzmi: paralysis cerebralis infantum, od niej pochodzi skrót holenderskiej organizacji CP Nederland] (spastyczność):

www.cpnederland.nl.

- Życie z poważną niepełnosprawnością sprzężoną, w języku holenderskim zwaną Ernstige Meervoudige Beperking, od której to nazwy pochodzi skrót nazwy organizacji EMB Nederland:

www.embnederland.nl.

- Życie z rozszczepem kręgosłupa (Spina Bifida) albo wodogłowie (Hydrocephalus), od których to łacińskich nazw pochodzi skrót nazwy organizacji SBH Nederland: www.sbh nederland.nl.

- Życie z rozszczepem wargi, żuchwy lub podniebienia (Schisis), Schisis Nederland: www.schisisnederland.nl.

ZeldSamen

Stowarzyszenie ZeldSamen gromadzi wiedzę i doświadczenia rodziców i pracowników służby zdrowia na temat bardzo rzadkich zespołów genetycznych, www.zeldsamen.nl.

Platforma ZON

Platforma ZON jest organizacją dla rodziców dzieci z ogromnie rzadkim albo nieznanym zaburzeniem. Strona internetowa to www.ziekteonbekend.nl.

Hartstichting [Fundacja Serce]

Więcej informacji na temat wrodzonych wad serca można znaleźć na stronie www.hartstichting.nl.

Fetusned

Na stronie www.fetusned.nl widnieją informacje o wadach kostnych oraz wadach kończyn. Ujęto tam również informacje o możliwościach leczenia.

RIVM

RIVM organizuje wszystkie czynności dotyczące przesiewowych badań prenatalnych. Pełni funkcję informacyjną oraz reguluje przebieg badań. RIVM robi to w imieniu holenderskiego Ministerstwa Zdrowia, Dobrostanu i Sportu [Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport]. Zobacz www.rivm.nl.

Regionalne Ośrodki Prenatalnych Badań Przesiewowych

Regionalne Ośrodki Badań Prenatalnych zapewniają prawidłową organizację przesiewowych badań prenatalnych w Twoim regionie. Więcej informacji można znaleźć na stronie www.pns.nl/professionals.

Broszury informacyjny dotyczące innych testów w trakcie ciąży

Więcej na ten temat możesz poczytać w tych broszurach:

NIPT

Broszura ta jest dostępna na stronie www.pns.nl/folders

W ciąży!

To jest ogólna broszura dotycząca ciąży. Zawiera również informacje o badaniu krwi, któremu zostaniesz poddana w 12. tygodniu ciąży. Badanie to określa twoją grupę krwi. Zostaniesz przebadana pod kątem obecności chorób zakaźnych. Broszura ta jest dostępna na stronie www.pns.nl/folders

Broszury można również znaleźć u położnej, lekarza rodzinnego lub ginekologa. Zapytaj ich o nie.

Co dzieje się z Twoimi danymi?

Czy decydujesz się na przesiewowe badania prenatalne? Wówczas Twoi świadczeniodawcy będą przechowywać Twoje dane w dokumentacji medycznej. Część tych danych jest wprowadzana do krajowej bazy danych (Peridos). Jest to niezbędne do sprawnego przebiegu badań.

Tylko świadczeniodawcy mogą przeglądać Twoje dane. Na przykład położna, ginekolog, asystent laboratoryjny, pielęgniarka i technik USG.

Do czego wykorzystywane są Twoje dane?

1. Do kontroli, czy badania przebiegają prawidłowo. I czy świadczeniodawcy opieki zdrowotnej prawidłowo wykonują swoją pracę. Odbywa się to za pośrednictwem Ośrodka Regionalnego. Ośrodek ten zapewnia prawidłową organizację przebiegu przesiewowych badań prenatalnych w Twoim regionie. Ośrodek posiada na to zezwolenie holenderskiego Ministerstwa Zdrowia, Dobrostanu i Sportu. Pracownik Ośrodka Regionalnego może przeglądać i sprawdzać dane. System jest dobrze zabezpieczony.
2. Do dalszego doskonalenia badań. W tym celu wykorzystuje się dane liczbowe dotyczące badań i efektów badań. Są to na przykład dane liczbowe dotyczące tego, ile kobiet w ciąży decyduje się na przesiewowe badania prenatalne bądź jakie są wyniki różnych badań. Naukowcy nie widzą, czyje dane wykorzystują. Niekiedy naukowcy zobowiązani są to jednak wiedzieć. Na przykład podczas badania nowych metod. Jeśli chcemy w tym celu wykorzystać Twoje dane, najpierw poprosimy Cię o zgodę.

Nie chcesz, abyśmy wykorzystali Twoje dane?

Nie chcesz, abyśmy wykorzystali Twoje dane do kontroli jakości i badań naukowych? Powiadom o tym Twojego świadczeniodawcę opieki położniczej. Twoje dane zostaną wówczas usunięte z bazy danych. Stanie się to po dniu, w którym Twój świadczeniodawca opieki położniczej spodziewa się Twojego porodu. Baza danych będzie wówczas zawierała tylko anonimowe zgłoszenie, że przeszedłeś przesiewowe badania prenatalne, by móc ująć je w statystykach. Nikt nie ma jednak wglądu w Twoje dane osobowe.

Czy chcesz dowiedzieć się czegoś więcej?

Czy chcesz dowiedzieć się czegoś więcej o tym, w jaki sposób chronimy Twoje dane? Twój świadczeniodawca opieki położniczej może powiedzieć Tobie więcej na ten temat. Możesz również zajrzeć na www.peridos.nl oraz na www.pns.nl.

Badania naukowe

Czy decydujesz się na badanie USG 13. i 20. tygodnia ciąży? Wówczas bierzesz udział w badaniach naukowych IMITAS. Oznacza to, że naukowcy mogą wykorzystywać Twoje dane. Wyrażasz na to zgodę, podpisując właściwy formularz. Czy chciałabyś uzyskać więcej informacji na ten temat? Wejdź na stronę www.13wekenecho.org.

Kto stworzył niniejszą broszurę?

Niniejsza broszura została stworzona przez grupę roboczą. W skład tej grupy roboczej wchodzi kilka organizacji:

- Organizacja techników USG (BEN)
- Regionalne Ośrodki Badań Prenatalnych
- Erfocentrum
- Organizacja położnych (KNOV)
- Organizacja pediatrów (NVK)
- Organizacja ginekologów (NVOG)
- RIVM
- Organizacja genetyków klinicznych (VKGN)
- VSOP: patronacka organizacja pacjentów 90 organizacji zajmujących się chorobami rzadkimi i genetycznymi.

Kolofon

Niniejsza broszura powstała w oparciu o wiedzę, którą obecnie posiadamy. Osoby i organizacje, które utworzyły broszurę, nie ponoszą odpowiedzialności za jakiegokolwiek błędy w niej zawarte. Możesz uzyskać osobistą poradę od swojej położnej lub ginekologa.

Niniejszą broszurę można również znaleźć na stronie www.pns.nl, gdzie widnieją informacje na temat badań przeprowadzanych w czasie ciąży i po jej zakończeniu (przesiewowe badania prenatalne i postnatalne).

Czy jesteś świadczeniodawcą opieki położniczej? Możesz zamówić dodatkowe broszury w sklepie internetowym pod adresem www.pns.nl/webshop.

RIVM, Wrzesień 2021

Jest to publikacja:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu [Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego i Środowiska]
Postbus [Skrytka pocztowa] 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl